

Atebion a roddwyd i Aelodau ar 17 Medi 2008

[R] yn nodi bod yr Aelod wedi datgan buddiant.

[W] yn nodi bod y cwestiwn wedi'i gyflwyno yn Gymraeg.

Cynnwys

- 2 Cwestiynau i'r Dirprwy Brif Weinidog a'r Gweinidog dros yr Economi a Thrafnidiaeth
- 5 Cwestiynau i'r Gweinidog dros Blant, Addysg, Dysgu Gydol Oes a Sgiliau
- 7 Cwestiynau i'r Gweinidog dros Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol
- 8 Cwestiynau i'r Gweinidog dros Faterion Gwledig

Cwestiynau i'r Dirprwy Brif Weinidog a'r Gweinidog dros yr Economi a Thrafnidiaeth

Rhodri Glyn Thomas (Dwyrain Caerfyrddin a Dinefwr): A wnaiff y Gweinidog ddatganiad am y llwybr a gynigir ar gyfer ffordd osgoi Llandeilo? (WAQ52456)

Rhodri Glyn Thomas (Dwyrain Caerfyrddin a Dinefwr): A wnaiff y Gweinidog ddatganiad am y sail a ddefnyddiwyd dros ddewis y llwybr a ffefrir? (WAQ52457)

Rhodri Glyn Thomas (Dwyrain Caerfyrddin a Dinefwr): A wnaiff y Gweinidog ddatganiad am y cynnydd yng nghyswllt ffordd osgoi Llandeilo? (WAQ52458)

Y Dirprwy Brif Weinidog a'r Gweinidog dros yr Economi a Thrafnidiaeth (Ieuan Wyn Jones): Dewiswyd y llwybr wedi'i addasu a ffefrir a gyhoeddwyd ym mis Mehefin 2007 gan ei fod yn lleihau'r effaith ar Afon Tywi a'i gorlifdir. Ers cyhoeddi Strategaeth Drafnidiaeth Cymru, mae'r Cynllun Trafnidiaeth Cenedlaethol yn cael ei baratoi. Bydd hyn yn gosod fy mlaenoriaethau am y rhaglen ar gyfer cefnffyrdd gan ystyried maniffesto Cymru'n Un.

Irene James (Islwyn): A wnaiff y Gweinidog ddarparu manylion Grantiau Cymorth Dewisol Rhanbarthol a ddyfarnwyd yn etholaeth Islwyn er Ebrill 2003, yn ogystal ag enwau a lleoliadau prosiectau sydd wedi cael y Grant hwn? (WAQ52464)

Y Dirprwy Weinidog: Mae'r wybodaeth hon yn atodedig.

Derbyniwyd 30 cynnig o Gymorth Rhanbarthol Dewisol gwerth £25,578,000 yn etholaeth Islwyn rhwng 1 Ebrill 2003 a 31 Awst 2008. Y manylion yw:

Enw	Swm	Rhagolwg Gwariant Cyfalaf	Rhagolwg Cyflogaeth		Lleoliad	Dyddiad Derbyn
			Newydd	Diogel		
General Dynamics UK Ltd	5,200,000	1,099,000	300	0	Oakdale	02-Mehefin-03
Aztech Assemblies Ltd	100,000	224,870	7	0	Coed-duon	16-Mehefin-03
Omiga Glass Centre Ltd	165,000	443,000	15	0	Coed-duon	30-Mehefin-03
Anacomp Ltd	65,000	69,300	9	0	Crosskeys	20-Mehefin-03
TMS Greenwood Ltd	35,000	105,000	12	0	Pengam	01-Medi-03
G-Plas Ltd	275,000	300,000	18	0	Crymlyn	06-Hydref-03
Knight Plastics Ltd	500,000	1,335,000	45	29	Pengam	03-Tachwedd-03
Murus Manufacturing (Wales) Ltd	150,000	416,000	23	0	Oakdale	16-Rhagfyr-03
Seda (Uk) Ltd	4,000,000	17,500,000	190	0	Coed-duon	30-Ebrill-04
WRC – NSF Ltd	80,000	500,000	8	5	Oakdale	29-Ionawr-04

Rochester Midland Industries (UK) Ltd	60,000	605,000	5	5	Crosskeys	15- Mehefin-04
Abingdon Flooring Ltd WF	200,000	635,000	19	0	Trecelyn	14-Gorff- 04
Manufacturing Ltd - Newco	550,000	1,230,000	34	0	Rhisga	28-Medi-04
Frontier Plastics Ltd & Frontier Therapeutics Ltd	600,000	3,007,000	30	0	Coed-duon	12-Hydfref- 04
Bon Bon Buddies Ltd	700,000	500,000	32	0	Crymlyn	21-Medi-04 01-
Dragon Fabrications Ltd	131,000	127,000	40	0	Coed-duon	Rhagfyr-04
Senior UK Ltd	2,150,000	4,476,000	83	100	Crymlyn	10-Mai-06
Envirovac 2000 Ltd	185,000	1,348,000	18	17	Coed-duon	04-Ionawr- 05
Gwent Timber Products Ltd a Lanes Garages (Ystrad Mynach) Ltd	140,000	1,148,000	10	10	Crymlyn	28-Hydfref- 05 20-
Pensord Press Ltd	300,000	1,873,000	22	0	Coed-duon	Mehefin-05
British Airways Interior Engineering Ltd	98,000	328,000	0	21	Coed-duon	16-Ionawr- 06 05-
Equipdata Ltd	120,000	566,000	4	8	Coed-duon	Mehefin-06
General Dynamics UK Ltd	5,000,000	8,028,000	340		Coed-duon	08-Hydfref- 06 23-
Mollertech Ltd	2,950,000	10,706,000	99	140	Cwmfelinfac h	Tachwedd- 06
Systems Power Eng Ltd	150,000	885,000	10	8	Abercarn	28-Ebrill- 06
Synergy Plastics Ltd	175,000	622,000	13	21	Crymlyn	19-Mai-06
Bar & Restaurant Foods Ltd	600,000	1,952,000	20	46	Cwmfelinfac h	06- Rhagfyr-06
P14 Ltd	250,000	750,000	0	34	Cwmfelinfac h	14-Chwef- 08
Bon Bon Buddies Ltd	225,000	807,000	25	0	Crymlyn	15-Hydfref- 07
Relats UK Ltd	424,000	1,063,000	17	23	Rhisga	05-Chwef- 08

Efallai nad yw'r tabl yn adlewyrchu newidiadau i ffiniau etholaeth ar ôl dyddiad gwreiddiol y cynnig.

Irene James (Islwyn): A wnaiff y Gweinidog ddarparu manylion Grantiau Buddsoddi'r Cynulliad a ddyfarnwyd yn etholaeth Islwyn er Ebrill 2003, yn ogystal ag enwau a lleoliadau prosiectau sydd wedi cael y Grant hwn? (WAQ52465)

Y Dirprwy Weinidog: Mae'r wybodaeth hon yn atodedig.

Derbyniwyd 48 cynnig o Grantiau Buddsoddi'r Cynulliad gwerth £1,518,120 yn etholaeth Islwyn rhwng 1 Ebrill 2003 a 31 Awst 2008. Y manylion yw:

Enw	Swm	Rhagolwg Gwariant Cyfalaf	Lleoliad	Dyddiad Derbyn
REL Eng Ltd	50,000	230,900	Rhisga	16-Ebrill-03
Dragon Saw Ltd	17,000	38,250	Coed-duon	19-Mai-03
W A Noakes T/A Billyboard Marketing	14,500	30,930	Pontllanfraith	02-Mehefin-03
Blackwood Electrical Testing & Inspection	15,000	25,700	Coed-duon	26-Mehefin-03
Springbok IT Solutions Ltd	50,000	247,368	Cwmfelinfach	07-Gorff-03
Controlwise Ltd	8,500	15,800	Pengam	07-Gorff-03
Gryson Airconditioning Equipment Ltd	30,000	114,858	Pontllanfraith	09-Gorff-03
L Jarrett T/A Quicksand	10,000	35,000	Crosskeys	05-Awst-03
Maplestone Landscape Collections Ltd	40,000	195,500	Abercarn	26-Awst-03
ATB Training & Consultancy Services Ltd	31,000	135,500	Coed-duon	04-Medi-03
Brian Jenkins Hosiery	10,000	13,662	Pontllanfraith	11-Medi-03
W A Noakes T/A Billyboard Marketing	15,000	35,450	Pontllanfraith	20-Medi-03
Drumlord Ltd	35,000	90,120	Abercarn	29-Medi-03
APC Vanco Ltd	25,000	24,000	Crymlyn	10-Hydref-03
Kite Packaging (De Cymru) Ltd	50,000	14,100	Pontllanfraith	20-Hydref-03
UPVC Distributors Ltd	30,000	110,000	Abercarn	22-Tachwedd-03
Celtic Electrical & Lighting Ltd	38,000	101,000	Crymlyn	02-Ionawr-04
Expressworks Ltd	35,000	83,000	Pontllanfraith	12-Ionawr-04
KCL E-Document Solutions Ltd	35,000	107,644	Pontllanfraith	16-Chwef-04
Mr & Mrs M Davis, SG Davis & B Davis T/A Lexon	35,000	115,397	Crymlyn	04-Mawrth-04
Morph Solutions Ltd	16,000	34,000	Trecelyn	22-Mawrth-04
H & V Fusion And	20,000	206,000	Trecelyn	23-Mawrth-04

Drilling Ltd				
SBS Electrical (Cymru) Ltd	25,000	36,200	Coed-duon	26-Ebrill-04
Synergy Plastics Ltd	50,000	191,000	Crymlyn	20-Mai-04
Sheedy Scrap Metals (1976) Ltd	50,000	228,000	Cwmcarn	21-Mehefin-04
Sigma Manufacturing Ltd	35,000	88,000	Crosskeys	06-Gorff-04
Autocraft Eng Ltd	50,000	112,000	Coed-duon	07-Gorff-04
Celtic Electrical & Lighting Ltd	40,000	125,000	Crymlyn	27-Medi-04
Mojo Suspension Hoodoo Ltd	20,000	64,610	Rhisga	19-Hydref-04
Relats Uk Ltd	50,000	280,000	Rhisga	30-Tachwedd-04
Protein Products Ltd	35,000	77,949	Abercarn	07-Rhagfyr-04
Risca UPVC Ltd	30,000	91,145	Rhisga	03-Mehefin-05
Penyfan Processing & Recycling Ltd	40,000	146,000	Oakdale	20-Mehefin-05
H & V Fusion And Drilling Ltd	40,000	108,000	Gwent	12-Hydref-05
Zuzu Media Ltd	25,500	15,500	Cwmcarn	18-Hydref-05
SZ Gears Ltd	18,120	41,120	Rhisga	22-Tachwedd-05
Autocraft Eng Ltd	50,000	125,000	Coed-duon	03-Ionawr-06
Andrews & Andrews Ltd	15,000	61,000	Pengam	21-Chwef-06
Drumlord Ltd	45,000	136,500	Casnewydd	08-Mehefin-06
Penyfan Processing & Recycling Ltd	20,000	110,000	Coed-duon	16-Mehefin-06
R Davies-Williams & G Davies-Williams T/A Sign Rite	20,000	83,224	Coed-duon	10-Hydref-06
Glass Solutions (Cymru) Ltd	50,000	124,250	Coed-duon	17-Tachwedd-06
Uniclad Steels Ltd	24,000	55,800	Pontllanfraith	09-Ionawr-07
Controlwise Ltd	49,000	105,000	Coed-duon	31-Ionawr-07
Tempestivo Ltd	25,000	54,950	Pengam	29-Mai-07
Stonerite Ltd	45,500	91,000	Oakdale	04-Gorff-07
Advanced Network Solutions	6,000	18,500	Rhisga	14-Awst-07
GLJ Recycling Ltd	50,000	130,400	Trecelyn	04-Rhagfyr-07
CYFANSWM	1,518,120	4,704,327		

Efallai nad yw'r tabl yn adlewyrchu newidiadau i ffiniau etholaeth ar ôl dyddiad gwreiddiol y cynnig.

Cwestiynau i'r Gweinidog dros Blant, Addysg, Dysgu Gydol Oes a Sgiliau

Andrew R.T. Davies (Canol De Cymru): Pa asesiad y mae'r Gweinidog wedi'i wneud o ddigwyddiadau lle mae ysgolion wedi rhwystro adwerthwyr lleol rhag gwerthu gwisgoedd ysgol mewn ymdrech i fonopoleiddio eu darparu? (WAQ52460)

Y Gweinidog dros Blant, Addysg, Dysgu Gydol Oes a Sgiliau (Jane Hutt): Mae darpariaeth gwisg ysgol gan fanwerthwyr yn fater masnachol. Gall ysgolion drafod â masnachwyr lleol ynglŷn â gofynion gwisg ysgol.

Gwnaed adolygiad gan y Swyddfa Masnachu Teg (OFT) yn 2006 a chanfuwyd bod gwisgoedd ysgol yn costio mwy i ysgolion sy'n gofyn i rieni brynu gwisg ysgol gan fasnachwr penodol neu hyd yn oed yr ysgol ei hun. Yn dilyn ei hadolygiad, ysgrifennodd y Swyddfa Masnachu Teg at bob ysgol yng Nghymru a Lloegr yn eu hannog i roi'r gorau i gontractau gwisg ysgol cyfyngedig ac i sicrhau bod gwisgoedd ysgol ar gael yn hawdd mewn sawl siop.

Cefnogaf y farn hon. Yn unol â hynny, mae canllaw Llywodraeth y Cynulliad ynglŷn â gwisg ysgol yn cynnwys cyfeiriad Adolygiad y Swyddfa Masnachu Teg ac yn cynghori cyrff llywodraethu i roi blaenoriaeth uchel ar gostau gwisg ysgol. Mae'r canllaw yn cynghori ar sut i helpu i gadw costau'n isel. Disgwyliaf i gyrff llywodraethu gymryd camau i gyflawni hynny.

Andrew R.T. Davies (Canol De Cymru): A fyddai'r Gweinidog yn gwneud datganiad am swyddogaeth y Swyddog Iaith Sbaeneg, yr oedd y strategaeth 'Ieithoedd sy'n Cyfrif' yn sôn am ei benodi? (WAQ52461)

Jane Hutt: Drwy weithio gyda Llywodraeth Cynulliad Cymru a CILT Cymru, y Ganolfan Genedlaethol ar gyfer Ieithoedd yng Nghymru, penododd Llywodraeth Sbaen swyddog yn 2003 i hyrwyddo cyfleoedd ehangach i bobl ifanc mewn ysgolion yng Nghymru i ddysgu Sbaeneg. Rhoddwyd dyletswydd ar y swyddog i ddatblygu a chyflwyno ystod o hyfforddiant ar gyfer athrawon i'w darparu mewn partneriaeth â CILT Cymru.

Ariennir a rheolir y swydd gan y Consejeria de Educacion a leolir yn Llysoedd Sbaen yn Llundain. Darparwyd y gwasanaeth rhwng 2003 a 2006 gan swyddog a leolwyd â CILT Cymru yng Nghaerdydd ac ers 2006 darperid yr un lefel o gymorth ar sail allgymorth gan swyddog dynodedig yn gweithredu o Lundain. Mae CILT Cymru wedi cadarnhau y croesewir y rhaglen o ddatblygiad proffesiynol a gyflwynwyd o dan y trefniant hwn gan ysgolion ac mae wedi bod yn allweddol i gynyddu nifer y bobl ifanc sy'n dewis dysgu Sbaeneg ar lefel TGAU a Safon Uwch.

Mae CILT Cymru yn parhau i weithio'n agos gyda'r Consejeria de Educacion i sicrhau y defnyddir y cymorth a ddarperir yn y ffordd orau yng Nghymru a'i fod yn cyd-fynd â'r rhaglenni ehangach o gymorth a hyfforddiant ar gyfer awdurdodau lleol ac ysgolion a ddarperir gan y Ganolfan.

Andrew R.T. Davies (Canol De Cymru): Faint o gyllid sydd wedi cael ei ddarparu ar gyfer Cynorthwyr Ieithoedd Tramor yng Nghyfnod Allwedd 2 ar gyfer pob blwyddyn er 2003? (WAQ52462)

Jane Hutt: Comisiynodd Llywodraeth Cynulliad Cymru CILT Cymru, y Ganolfan Genedlaethol ar gyfer Ieithoedd yng Nghymru, i weithio gydag ysgolion cynradd i dreialu'r ddarpariaeth o ieithoedd tramor modern ym mlwyddyn olaf Cyfnod Allweddol 2 - dysgu ar gyfer plant 8-11 oed. Mae ysgolion cynradd wedi cael cymorth i ddatblygu nifer o ffyrdd o gyflwyno iaith dramor. Mae hyn yn cynnwys yr opsiwn o gyflogi cynorthwyr iaith dramor. Cafodd pob ysgol gynradd hyd at £2,000 fesul blwyddyn yng Nghyfnod 1 o'r cynllun peilot (2003-06) a £1,500 yng Nghyfnod 2 (2006-09) fel cyfraniad tuag at gostau. Felly darparwyd £210,000 i gyd ar gyfer ysgolion cynradd ym mhob un o'r tair blynedd gyntaf o'r cynllun peilot a ddarperir £175,500 yn flynyddol yng Nghyfnod 2.

Monitryd Cyfnod 2 gan CILT Cymru a bu'n destun gwerthusiad allanol. Roedd y gwerthusiad yn gadarnhaol iawn ac yn cofnodi fod y cynlluniau peilot wedi ehangu profiad a brwdfrydedd disgyblion am ieithoedd. Nododd hefyd allan o 105 o ysgolion cynradd a gymerodd ran yn y cynlluniau peilot fod yn

well gan y mwyafrif ddatblygu darpariaeth mewn partneriaeth ag ysgol uwchradd leol yn defnyddio athrawon ieithoedd a ddarperir gan yr ysgol uwchradd. Er i fodolau eraill gael eu defnyddio mewn nifer bach o ysgolion, ni ddewisodd dim un o'r ysgolion peilot gyflogi cynorthwydd ieithoedd tramor fel rhan o waith Cyfnod 1.

Mae CILT Cymru wedi cadarnhau fod ysgolion cynradd wedi mabwysiadu dull tebyg yng Nghyfnod 2 ac eto wedi dewis peidio â gwneud defnydd o gynorthwywyr ieithoedd tramor.

I gefnogi'r datblygiad ehangach o gyfleoedd am ddysgu ieithoedd mae Llywodraeth Cynulliad Cymru wedi sicrhau bod adnoddau ar gael yng Nghronfa Ysgolion Gwell ar gyfer 2008-09 i ysgolion cynradd yn gweithio mewn partneriaeth ag ysgolion uwchradd i gynnig ieithoedd tramor yng Nghyfnod Allweddol 2. Ysgolion yn gweithio gydag awdurdodau lleol fydd yn penderfynu a ydynt am ddefnyddio'r adnodd hwn i gyflogi cynorthwywyr iaith dramor. Mae cymorth am ddarpariaeth ieithoedd tramor yn dod o dan weithgaredd 1 o'r Gronfa Ysgolion Gwell. Mae cyfanswm o £13.1m wedi'i ddarparu i gefnogi'r gwaith a nodir yng Ngweithgaredd 1 yn 200

Andrew R.T. Davies (Canol De Cymru): Pa AALLau yng Nghymru nad oes ganddynt fynediad at gynghorydd ieithoedd tramor? (WAQ52463)

Jane Hutt: Mae'r penderfyniad i gyflogi ymgynghorydd i helpu ysgolion i gyflwyno ieithoedd tramor yn fater i'r awdurdodau lleol. Nid yw Llywodraeth Cynulliad Cymru yn gofyn i awdurdodau roi gwybodaeth am gyflogi ymgynghorwyr o'r fath. Fodd bynnag, mewn ymateb i arolwg diweddar a gynhaliwyd gan Estyn, mae un ar ddeg o awdurdodau wedi cadarnhau eu bod ar hyn o bryd yn cyflogi ymgynghorydd ieithoedd tramor naill ai'n uniongyrchol neu ar sail rhannu ag awdurdodau cyfagos. Ni ddarparwyd gwybodaeth gan yr awdurdodau eraill ar sut maent yn cael cyngor ar addysgu a dysgu ieithoedd tramor.

Mae'n ofynnol i'r holl ysgolion uwchradd a gynhelir ddarparu ieithoedd tramor modern fel rhan o'r cwricwlwm i ddisgyblion oedran 11-14 oed yng Nghyfnod Allweddol 3. Dylid nodi yn ogystal â chyflogi ymgynghorydd fod awdurdodau lleol yn aml yn dewis prynu cymorth ar sail ad hoc fel y bo'r angen. Mae awdurdodau lleol hefyd yn gallu cael cyngor a chymorth arbenigol ar ddygsu ieithoedd gan CILT Cymru, y Ganolfan Genedlaethol ar gyfer Ieithoedd. Er enghraifft, drwy ei gynllun Cytundeb mae CILT Cymru ar hyn o bryd yn darparu rhaglen cymorth i nifer o awdurdodau lleol i adolygu a gwella darpariaeth ieithoedd tramor mewn ysgolion uwchradd.

Cwestiynau i'r Gweinidog dros Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol

Kirsty Williams (Brycheiniog a Sir Faesyfed): A wnaiff y Gweinidog ddatganiad am sefydlu mecanwaith apelio arbennig yng Nghymru fel yr argymhellir yn Adolygiad David Jenkins? (WAQ52453)

Y Gweinidog dros Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol (Edwina Hart): Mae Fforwm Partneriaeth Cymru yn aros am gyngor gan y Ganolfan Cydraddoldeb a Hawliau Dynol o ganlyniad i drafodaethau â Chyngor Staff GIG y DU i asesu unrhyw oblygiadau polisi o ran cydraddoldeb o weithredu argymhellion adolygiad David Jenkins.

Alun Cairns (Gorllewin De Cymru): Pa strwythur neu grŵp sy'n bodoli i gynghori'r Gweinidog ynghylch rheoli heintiau yng Nghymru? (WAQ52471)

Edwina Hart: Mae Rhaglen Heintiau sy'n Gysylltiedig â Gofal Iechyd Cymru o'r Gwasanaeth Iechyd Cyhoeddus Cenedlaethol yn rhoi cyngor a gwybodaeth annibynnol a phroffesiynol am heintiau sy'n gysylltiedig â gofal iechyd i weithwyr iechyd proffesiynol yng Nghymru a Llywodraeth Cynulliad Cymru.

Mae hefyd nifer o grwpiau a arweinir gan Lywodraeth Cynulliad Cymru neu sy'n gysylltiedig â ni yn rhoi gwybodaeth am reoli heintiau. Y rhain yw:

- Mae cynrychiolwyr Llywodraeth Cynulliad Cymru yn bresennol mewn nifer o fforymau'r DU, gan gynnwys y Pwyllgor Cynghori ar Ymwrthedd Gwrthficrobaidd a Heintiau sy'n Gysylltiedig â Gofal Iechyd a'r Grŵp Cynghori ar Hepatitis.
- Yn ogystal â hyn mae nifer o gymdeithasau proffesiynol yng Nghymru, yn benodol grŵp Cynghori Arbenigol Microbiolog a'r Gymdeithas Atal Heintiau a all hefyd roi cyngor i Lywodraeth Cynulliad Cymru ar reoli heintiau.

Cwestiynau i'r Gweinidog dros Faterion Gwledig

Brynle Williams (Gogledd Cymru): Pa waith y mae Llywodraeth Cynulliad Cymru wedi'i wneud i ragweld effeithiau posibilrwydd ffermwyr yn gadael i dir fynd yn segur ar ddarparu ei pholisïau? (WAQ52454)

Y Gweinidog dros Faterion Gwledig (Elin Jones): Ers ei gyflwyno yn 2005 mae'n rhaid i bob un sy'n cael y Taliad Sengl gadw eu tir ffermio i gyd mewn Cyflwr Amaethyddol ac Amgylcheddol Da a chadw at Ofynion Rheoli Safonol. Bu hyn yn amod yn rhannol er mwyn osgoi tir wedi'i adael ac i ddiogelu'r amgylchedd ffermio. Nid yw gwaith monitro cydymffurfiaeth â'r cynllun gan Lywodraeth Cynulliad Cymru wedi nodi unrhyw broblem sylweddol o ran hynny a bydd yn parhau i weithio â rhanddeiliaid a'r diwydiant i sicrhau polisïau priodol.

Brynle Williams (Gogledd Cymru): Pa drafodaethau y mae'r Gweinidog wedi'u cael gyda swyddogion y Trysorlys ynghylch cyflwyno rhanddirymiad i eithrio cerbydau a ddefnyddir mewn amaethyddiaeth o'r cynnydd diweddar mewn treth cerbyd? (WAQ52455)

Elin Jones: Nid wyf wedi cael unrhyw drafodaeth â swyddogion y Trysorlys am gyflwyno rhanddirymiad gan fod cerbydau amaethyddol at ddibenion trethiant, wedi'u heithrio o Doll Ecseis ar Gerbydau ers 1 Ebrill 2001 am eu bod yn rhan o'r dosbarth 'Mantais Arbennig' yn y dosbarth trethiant 'Peiriant Amaethyddol'. Mae Deddf Ecseis Cerbyd a Chofrestru 1994 yn diffinio cerbydau sy'n rhan o'r dosbarth trethiant 'Peiriant Amaethyddol' fel a ganlyn:

1. Tractor Amaethyddol sef tractor a ddefnyddir ar ffyrdd cyhoeddus mewn perthynas ag amaethyddiaeth, garddwriaeth, coedwigaeth a gweithgareddau sy'n dod o dan y canlynol yn unig:
  - Torri ymylon sy'n ffinio ar ffyrdd cyhoeddus;
  - Torri gwrychoedd neu goed sy'n ffinio ar ffyrdd cyhoeddus neu ymylon sy'n ffinio ar ffyrdd cyhoeddus.
2. Tractor Tir Agored sef tractor nad yw'n dractor amaethyddol ac sydd:
  - Wedi'i gynllunio a'i adeiladu'n bennaf ar gyfer defnydd oddi ar ffyrdd;
  - Yn methu, oherwydd y rheswm dros ei adeiladu, â mynd yn gyflymach na 25 milltir yr awr ar dir gwatstad o dan ei bŵer ei hun.
3. Injan Amaethyddol sef peiriant wedi'i gynllunio'n arbennig/wedi'i droi'n barhaol i wneud gweithred amaethyddol ar y tir (e.e. dyrnwyr medi).
4. Cerbyd Amaethyddol Ysgafn sef cerbyd sydd:
  - Â phwysau refeniw nad yw'n fwy na 1,000kg;
  - Wedi'i gynllunio a'i adeiladu i roi lle i'r gyrrwr yn unig;
  - Wedi'i gynllunio a'i adeiladu'n bennaf ar gyfer defnydd oddi ar ffyrdd yn unig;
  - Sy'n cael ei ddefnyddio at ddibenion amaethyddiaeth, garddwriaeth coedwigaeth yn unig.

Mae'r cerbydau canlynol hefyd yn y dosbarth 'Mantais Arbennig':

- Peiriannau Torri Gwair
- Trydan
- Peiriannau Graeanu Ffyrdd
- Sychau Eira
- Cerbydau Stêm